

jukon áttanulmányozták a hasonló hivatali körben működő zárdák szervezetét, nevelési módszerét, majd azt a hazai viszonyokhoz alkalmazták. Így alakult ki a magyar nőnevelés egyik nagyjelentőségű szervezete. A gondolat gyorsan meggyökerezett s a rend tagjainak száma immár 1855-re emelkedett. Működésük kiterjed a nőnevelés és szociális apostolkodás minden területére. Vezetnek 35 ovodát, 41 elemi iskolát, 12 polgári iskolát, 2 leánygimnáziumot, 4 tanítónőképzőt, 3 kereskedelmi és nőipar iskolát, 16 internátust, 1 úrinők otthonát. Ezenkívül megtaláljuk őket a katolikus irtalmassági akció számos területén. Munkájuk eredménye és sorsa osztozik az önzetlen, áldozatos nevelők közös sorsával: Külön elismerést nem keresnek, mivel egyedüli jutalmuk az, hogy növendékeik lelkében az eszményi világnézés és áldozatos emberszeretetés meggyökerezése által hozzájárulhatnak a magyar keresztény reneszánsz megvalósulásához.

Augur.

A szegedi tankerület gimnáziumi igazgatóinak és tanuimányai felügyelőinek kétnapos értekezlete. December 4-én és 5-én *Dr. Balogh Ányos* tankerületi kir. főigazgató elnökletével Szegeden kétnapos értekezletre gyűltek össze a tankerület gimnáziumának igazgatói és tanulmányi szakfelügyelői, hogy megtárgyalják az időszerű iskolaügyi és nevelői kérdéseket. Az értekezletet a tankerületi kir. főigazgató nagy elődje Kispárti János emlékének felidézésével nyitotta meg. Kegyeletes szavakkal vázolta a boldogult főigazgató fáradhatatlan alkotó szellemét, amelynek jegyében munkálkodik ő is és a kétnapos értekezletet is az ő megkezdett művének továbbépítésére szánta. Majd bőven foglalkozott a tankerületi kir. főigazgató a gimnáziumok nevelői mun-

káját érdeklő összes időszerű kérdésekkel, gazdag, útmutatást adott mind az iskolaigazgatás, mind pedig a nevelőoktatás vonalán, így mintegy megszabta az értekezlet egész munkaterét. Azután *Janson Vilmos* tanügyi tanácsos részleteiben kifejtette azokat az egységesítésre és egyszerűsítésre szoruló elveket, amelyek a főigazgatóság és az egyes intézetek igazgatóságai közötti érintkezést szabályozzák. Az első délelőtt nagyobb léleketű előadását *Nagy Miklós* szeghalmi ref. gimnázium igazgató tartotta: az igazgató szerepe a tanárok továbbképzésében és az osztályfőnök-nevelésben címen. Igen találóan és nyíltan mutatott rá mindazokra a nehézségekre, amelyek az igazgatót a nevelői munka mindenre kiterjedő irányításában gátolják, mindenekelőtt a túlságos adminisztratív elfoglaltságra s olyan munkákkal való bibelődésre, amelyeknek elvégzéséhez egyszerű négy középiskolai műveltségű irodai erő is elegendő lenne. Azután mély lélektani mérlegeléssel foglalkozott az igazgatói munkakör feladataival és sok élményen át világította meg a megoldási lehetőségeket. Az első nap délutánján *Dr. Fírbás Oszkár* tanügyi főtanácsos, gyakorló gimnáziumi igazgató a honvédelmi nevelés kérdéséről szólott. Fejtegetéseiben hangsúlyozta, hogy az új tárgynak bevezetése tulajdonképpen csak külön órába sűrítette azt a nevelői munkát, amelyet a magyar gimnázium minden tantárgyán át már évtizedek óta végez. Helyes, ha a mai válságos időkben az ifjú nemzedékre váró nagy feladatok megoldásában külön jelentőséget tulajdonítunk a honvédelmi ismeretnek, de a tantervi megoldás itt-ott fölöslegesen elvont bizonyos ismereteket saját szakkörükből anélkül, hogy eredményesebb elsajátításuknak kedvezőbb feltételeket teremtett volna. A gimnáziumi nevelői kar természetesen lelkes készséggel mindent

a honvédelmi, tehát legégetőbb nemzeti érdek szolgálatába állít, ugyanakkor azonban a gimnáziumi nevelői munka eddigi ilyenirányú beállítottságát is önérettel hangsúlyozza. A második napon *Banner Benedek* a békéscsabai leánygimnázium igazgatója tartott előadást a középiskolai leányneveléssel kapcsolatos kérdésekről. Majd *Janson Vilmos* a középiskolai tanuók túlterhelésének és ezzel összefüggésben a tananyag csökkentésének kérdéséről szólott. Hangoztatta, hogy meggyőződése szerint igen nehéz a túlterhelés tényét megálapítani. Napjainkban aligha lehet szellemi túlterhelésről beszélni, vagy ha igen, akkor az egyes tanárok túlzott, meggondolatlan követelményeiből eredhet, ellenben igenis fennáll a tanulók igen sokoldalú időbeli lekötöttsége, amely hovatovább mellékfoglalkozásukká teszi az iskolai munkát. Amennyiben olyan válságos pillanatokba kerül a nemzet, hogy mindent az élet-halál harc szolgálatába kell állítani, természetesen minden hű fia gondolkodás nélkül egész erejét felajánlja, de jelen helyzetünkben rendkívül fontos feladat a nemzet jövő értelmiségének minél műveltebbé és jellemesebbé tétele s ehhez több időt kellene biztosítani a tanulók zavartalan iskolai nevelésének. *Janson Vilmos* előadása nyomán főbb hozzászólás szövegzte le egyes tantárgyak körében az anyagcsökkentés lehetőségeit, majd a tanker. kir. főigazgató záró szavaival a kétnapos igen gazdag és színvonalas értekezlet végetért. Az értekezlet üdvözlő táviratot küldött a vallás- és közoktatásügyi miniszternek, *Dr. Balassa Bruno* és *Dr. K. Kováts Gyula* miniszteriumi osztályfőnököknek köszönetet fejezve ki, hogy ezt az igen tanulságos, szép nevelői összejevetelt lehetővé tették.

1942. december 4-én tartotta közgyűlését a Délmagyarországi Nevelők

Egyesülete *Dr. Mester János* egyetemj tanár elnökletével. Az elnöki székéből összefogásra búzdító szözat egy *Tormay Cecil*-novella csattanójával mutatott rá arra, hogy a magyart csak a magyar tudja agyonverni. A pedagógia professzora abban jelölte meg a nevelői rend feladatát, hogy nekünk kell a jogász-államból kultúrállamot formálni, amelyben nem pusztán a törvénynek engedelmeskedünk, hanem a lelkiismeretünk szava is arra készlet bennünk.

Kitüntette megjelenésével a közgyűlést az egyesület tiszteleti tagja, *Halasy-Nagy József*, a Középiskolai Tanárképzőintézet elnöke, *Balogh Ányos* tankerületi kir. főigazgató és több egyetemi tanár. Ott voltak a szegedi tankerület gimnáziumi igazgatói és tanulmányi felügyelői teljes számban, csak a tömeg hiányzott. 1300 tagot tartunk nyilván — panaszkodott a titkári jelentés is, — de a jelentős tömegnek csak igen csekély hányada él egyesületi életet. A tagok legnagyobb része sem előadást nem tart, sem gyűlésre nem jár, sem lapunkba nem ír, talán nem is olvassa. Pedig egy pengős tagsági díj és három pengős előfizetési díj fejében színvonalas, gazdag tartalmú lapot tudunk adni tagjainknak s termékeny alkalmat szoktunk biztosítani a közös ügyek megbeszélésére a szakosztályi gyűléseken. Sajnálatos jelenség, hogy az elemi iskolai tanító kartársak teljesen inaktív tagjai egyesületünknek. Milyen sors vár így az új magyar életforma első helyen szereplő alappilléreivel a közösség szellemre?

Köszönet illeti a szegedi tankerület királyi főigazgatóját, akinek pártfogása folytán több százan léptek zászlóink alá, köszönet illeti a vallás-és közoktatásügyi miniszteriumot az 1000 pengős előfizetésért és Szeged városát az évi 1000 pengős támogatásért.

Mivel a támogatásokon felül még az 1 pengős tagdíjakból és a 3 pengős

előfizetési díjakból is van bevételünk, *dr. Berky Imre* gyak. gimn. tanár pénztárosi jelentése és költségvetési tervezete szokatlanul és kellemesen derülátó volt, a mai viszonyok között. A pénzügyi fedezet lehetővé teszi, hogy a közlekedési nehézségek korlátai között vándorgyűléseket rendezzünk.

Végül a közgyűlés az egyesület vezetését újabb három évre a következők kezébe tette le: Elnök: *Mester János dr.* egyetemi tanár, alelnök; *dr. Fír-bás Oszkár*, tanügyi főtanácsos, gyakorlógimnáziumi igazgató, titkár; *dr. Bar-tos Imre* gimn. tanár, jegyzők: *dr. Al-pár Gyula*, *dr. Tiborc Lajos*, *Kliss Gabriella*, *Jóbjárt László*; pénztáros: *dr. Berky Imre*, ellenőrök: *Matzkó Gyula*, *v. Nemes Árpád*, könyvtáros: *dr. De-*

vich Andor. A középiskolai szakosztály alelnöke: *Csonka Mihály*, titkár: *Lázár László*, polgáriiskolai szakosztály alelnöke: *Kratofil Dezső*, titkára: *Vicsay Lajos*, szakoktatási szakosztály alelnöke: *Jung Péter*, titkára: *Lakner Károly*, népoktatási szakosztály alelnöke: *Botond Lajos*. A számvizsgáló bizottság elnöke: *Eckert Elek*, tagjai: *Benczik Mihály* és *Mészáros Ferenc*.

A lap szerkesztője: *dr. Tettamanti Béla*, segítőtársai: *dr. Krammer Jenő* és *dr. Visy József*.

Végül a közgyűlés résztvevői meghallgatták *dr. Sik Sándor* egyetemi tanár: *Gondolatok a gyakorlati esztétikai nevelésről* c. mély hatást keltett előadását, amelynek élénk visszhangjára még visszatérünk.

